

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 6. Quanta pænitentia sit imponenda?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

§. VI.

Quanta Pœnitentia sit imponenda ?

119. Rectè Card. de Lugo *Disp. 25. de pœnit. n. 60.* Si Sacerdos, inquit, sciret, quantam pœnam deberet pœnitens pro peccatis confessis festinare in Purgatorio; & quanta Pœnitentia in hac vita æquivaleret tali pœna, deberet illam per se loquendo imponere. Dixit autem per se loquendo: quia per accidens sæpe non posset imponi ob fragilitatem pœnitentis, qui propter hanc ipsam causam posset sæpe tantam pœnitentiam etiam recusare, tanquam irrationabilem, si Confessarius eam vellet imponere. Quam doctrinam, mirum est, videri potuisse alicui tam implicatam, ut de ea explicanda desperaverit *Dicaft. & cit. Disp. 14. n. 31.* Scripserit: componat hac alius; ego non video modum ea conciliandi. Cùm ergo æqualitas inter pœnam purgatorii, & pœnitentiam hujus vite sciri non possit, sed soli DEO nota sit. *Reginald. lib. 7. n. 45.* & licet sciretur, sæpe tamen tanta pœnitentia non posset ab hominibus in hac vita sustineri; soli autem & mero Confessarij beneplacito etiam non sit taxatio pœnitentiæ integrè relinquenda; ideo ut prudens mensura observetur, rectissimè *Trid. cit. Sess. 14. cap. 8.* decrevit, esse ad qualitatem criminum & facultatem pœnitentium attendendum.

Et quidem in criminibus tria sunt spectanda. I. ipsa gravitas delicti, ratione cujus debet pœnitentia esse vindicativa, & opus injungi pœnale. II. Periculum relapsus; ratione cujus debet injungi pœnitentia, quæ simul etiam sit medicina;

lis, & cautela contra recidivam. Sicuti esse potest. 1. Lectio aliqua Libri Spiritualis. 2. Meditatio v.g. Passionis Christi, quatuor Novissimorum &c. 3. Examen conscientiæ. 4. Auditio Concionum. 5. Aditio Vesperarum. 6. Frequentatio Confessionis & Communionis. 7. Exercitium præsentia Divinæ. & 8. denique sicut in corporali, ita & in spiritali medicina sunt contraria contrariis curanda; atque adeo prodest, imponi avaris & injustis eleemosynam, gulosis jejunium, ebriosis abstinentiam à potu, impuris afflictionem corporis; acediosis exercitia aliqua spiritalia; invidis & maledicis opera aliqua charitatis erga proximum; blasphemis, & pejerantibus orationes, & laudes divinas, & similia alia, quæ Confessariis debent esse præmeditata, ut non omnibus eadem, & non sola Rosaria, vel Litanias imponant. III. Scandalum, ratione cujus potest etiam imponi pœnitentia publica, hoc est, palam & aliis videntibus, aut scientibus peragenda. *sup. n. 112. V. Ex operibus.* imò quandoque etiam debet, si scandalum aliter tolli non possit, vel debita satisfactio præstari. In quibus casibus tenetur quoque ipse pœnitens in eam consentire. *Tan. cit. Disp. 6. q. 8. n. 9.*

120. In pœnitente spectanda sunt potissimum I. illius status & vires corporis & fortunæ. Unde utique non rectè imponeretur pauperi eleemosyna; nec graves labores habentibus rusticis jejunia; nec delicatis, & imbecillibus graves castigationes corporis; nec agris longæ orationes. Et verò sæpe expedit agris, vel afflictis imponi, tantum ut aliquot actus eliciant, quibus se in DEI voluntatem resignent;

signent, crucem suam cum patientia perferant &c. De moribundis dictum *sup. n. no.* II. Dispositio animi. Quando enim Confessarius prudenter timer, aliquem promeritam pœnitentiam gravem, si imponatur, non impleturum; maximè autem si pœnitens de ea conqueratur, vel roget pro alia sibi faciliore; tunc omnino ejus infirmitati condescendum est, & pœnitentia multum moderanda, vel prorsus mutanda. Idque propter has rationes; ne ei præbeatur occasio novi peccati quoad omissionem pœnitentiæ; vel ne tristis aut afflictus abeat; vel ne conjiciatur in periculum desperationis; vel ne quærat Confessarium, qui nesciat eum curare; vel ne penitus absterreatur à frequentanda confessione, ad quam potius alliciendus esset; cum longè utilius sit, peccatoribus frequenter confiteri, quam alia opera pœnalia exercere, ut ait *Dicast. cit. Diss. 14. n. 49.* Consultius omnino est, gravissimo quoque peccatori unum tantum *Pater & Ave* imponere, quam per graviolem pœnitentiam injunctam efficere, ut ex confessionali abeat afflictus, vel desperatus, vel horrore confessionis affectus. *Tamb. de conf. l. 4. cap. 1. n. 12.* Præstat quoque cum parva pœnitentia, quæ tamen videtur esse implenda, ducere confitentem ad Purgatorium, quam cum magna, utpote juxta communiolem præcepta & sub mortali obligante, præcipitare in infernum, inquit Gerson apud Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 15. n. 11.* Rectè autem DD. hîc volunt, pœnitentem esse commoendandum, minorem pœnitentiam injungi solùm ob ipsius imbecillitatem, ut propterea ipse deinde spontaneis operibus bonis defectum pœnitentiæ suppleat; & peccata

sua non pro parvitate pœnitentiæ parvi faciat. Sed omitti debet monitio hæc, si ille inde redderetur pusillanimis; & omitti potest, si videatur non profutura, vel certè non necessaria, cum nimirum pœnitens ipse jam id advertit, & per se facturus videtur. *Bonac. loco mox citando.* III. Magnitudo Contritionis. Nam magis contrito levior potest imponi pœnitentia, *Bonac. tom. 1. Diss. 5. q. 5. sect. 3. p. 2. n. 17.* cum ipsa quoque contritio multum pœnæ demat. Idem est de attritione, quia etiam in reo peccati mortalis perseverat, moraliter saltem, usque ad absolutionem, incipitque tunc ad satisfaciendum pro remissis peccatis esse idonea. *Dicast. cit. Diss. 14. n. 33.* Unde & IV. Ulus frequens bonorum operum. Cum enim omnia præter alios fructus habeant etiam fructum satisfactorium ex opere operantis; ideo expungit quis aliquam pœnam temporalem, quoties ejusmodi opus saltem in statu gratiæ, adeoque etiam post commissum mortale, & nondum quidem per absolutionem, sed tamen per perfectam contritionem jam iterum remissum, exercet; etiam si de satisfactione præstanda nihil cogitet, de quo vide *sup. p. 4. n. 11.* Quam ob causam non est improbandum, si iis, qui non solent nisi venialiter tantum peccare, & tamen multa bona opera quovis die peragunt; uti Regulares aliæque devotæ personæ faciunt, injungatur levissimæ tantum pœnitentiæ; quia cum confitentur, plerumque pœnam temporalem pro peccatis suis venialibus debitam jam antè, vel totam, vel quoad maximam partem per alia bona opera persolverunt.

121. Et si ergo Confessarius non rectè faciat,

faciat, si pro gravissimis peccatis levissimas pœnitentias injungat, quia agit contra officium æqui Judicis, boni Medici, & fidelis Dispensatoris Mysteriorum DEI, præbetque occasionem, ut pœnitentes peccata minoris æstiment, liberiùsque ea committant, adeoque ipse, & quidem, ut Palao cit. p. 21, §. 3, n. 9. ait, *absque dubio mortaliter* peccet; & propterea teneatur salutare, ac pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate convenientes satisfactiones injungere, juxta Trid. l. c. Ex prædictis tamen satis patet, quòd pœnitentia adhuc possit esse salutaris, & conveniens, quamvis pro gravitate delictorum, si præcisè secundùm se spectentur, sit multò minor.

Sicut etiam præterea minui potest pœnitentia I. si pœnitens videatur per eam posse allici ad frequentiorē Confessionem, ipsi valde utilem, Bonac. l. c. n. 18. II. si pœnitens jam antè sit lucratus aliquas indulgentias, vel videatur proximè lucraturus; vel ceterè ei imponatur, ut conetur lucrari, sicut hodie passim ubivis ferè quivis lucrari potest, III. Si Confessarius velit post absolutionem dicere Orationem, *Passio Domini*, & in ea per illud: *Quidquid boni feceris, & mali sustinueris &c.* injungere aliqua opera, si quæ postea adhuc facturus est pœnitens: ut *sup. n. 115. & seqq.* sufficienter ab autoritate & ratione ostensum est. Ut proinde non possim non mirari, quòd Card. Lug. de pœnit. Diss. 25. n. 57. scripserit, non videri sibi hanc doctrinam esse probabilem. IV. quia ipsa confessio est opus valde satisfactorium, utpote valde grave, & arduum. Ideo Confessarius, etsi sciret, quòdnam opus pœnale
R. P. Stoer. Trib. Pœnit. Lib. II.

esset æquale pœnæ pro remissis peccatis debitæ, tamen non deberet illud, sed aliud levius imponere ratione factæ confessionis; uti & propterea V. quia quodvis opus honestum præter vim satisfactoriam, quàm ex se habet, acquirit insuper etiam vi Sacramenti adhuc aliam ex opere operato, adeoque tunc plus valet & satisfacit, quàm per se, & ex opere operantis potest. Dicast. cit. Diss. 14. num. 33.

Ex dictis hoc & præced. num. patet quàm rectè procedat, & justè excusetur hodierna praxis, quâ leves pœnitentiæ, ut inquit Lugo l. c. n. 60. imponuntur pro gravissimis peccatis.

An & quomodo Confessarius pœnitentiam ab alio, vel à se ipso injunctam, vel ipse etiam pœnitens possit sibi commutare in aliquid aliud, dictum est *sup. l. 1. p. 4. num. 10.*

QUÆSTIO IV.

De quibusdam aliis obligationibus Confessarii.

PRÆTER eas, quæ ad officium Confessarii spectant, & præced. Quæst. explicatæ sunt, supersunt adhuc multæ & variæ. Reducendo omnes ad paucas. 1. est obligatio audiendi pœnitentem, ejusque confessionem. 2. instruendi. 3. sanandi. 4. commissos proprios errores corrigendi. 5. Sigillum servandi.

ARTICULUS I.

De Confessarii obligatione audiendi Confessionem.

K

§. I.